

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma 2019-2021

9.6.2021 Piia Sauranen, erityisasiantuntija, kaupunkikulttuuri

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma on osa Vantaan kaupungin hyvinvointityötä

Alueiden ja asukkaiden
hyvinvointierojen vähentäminen

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma
(2019-2021)
Budjetti 2 milj. €/vuosi

Kaupunkiympäristö

Kasvatus ja
oppiminen

Kaupunkikulttuuri

Kaupunkistrategia
ja johto

Sosiaali- ja
terveydenhuollon
toimiala

Alueryhmät + järjestöavustus 2020-2021
(Mikkola, Länsimäki, Havukoski, Hakunila, Martinlaakso)

Alueiden ja asukkaiden hyvinvointierojen kaventaminen

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma
(2019-2021)

- Vahvistamme osaamista – tuemme koulupolkua
- Lasten ja perheiden hyvinvointi
- Yhteisöllisyyden ja turvallisuuden vahvistaminen

Kaupunkiympäristö

Kasvatus ja oppiminen

Kaupunkikulttuuri

Kaupunkistrategia ja
johto

Sosiaali- ja
terveydenhuollon
toimiala

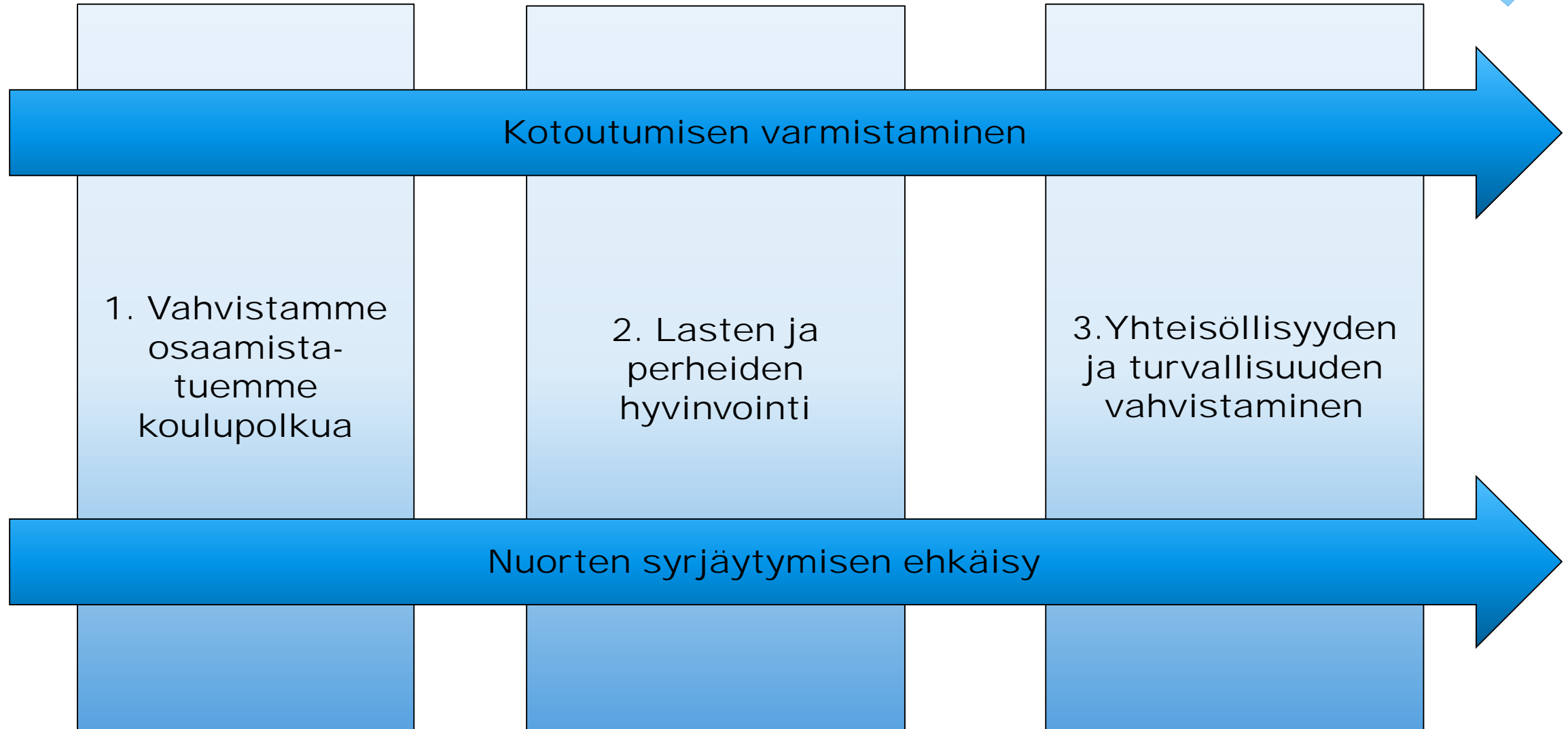
- Ehkäisemme asuinalueiden eriytymistä
- Lisäämme asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta
- Edistämme asuinalueiden elinvoimaisuutta

Vantaan lähiohjelma (2020-2022)
"Raidekaupunkia rakentamassa"

- Radanvarren keskuskeskukset
- Ratikanvarren keskuskeskukset
- Länsimäen energiatehokas kaupunki uudistus

Vantaa

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman 2019-2021 painopisteet

Vuoden 2021 toimenpiteet

Vahvistamme osaamista – tuemme koulupolkua

- Alakoulujen erityisnuorisotyöntekijät (2) -> toteutusvaihe
- Yläkoulujen erityisnuorisotyöntekijät (6) ->toteutusvaihe
- Varian erityisnuorisotyöntekijät (5) -> toteutusvaihe
- Kaupunkitasoinen kiusaamisen ehkäisytyön projektipäällikkö -> toteutusvaihe
- Tempo-orkesteritoiminta -> toteutusvaihe
- Suomen kielen opetus pitkäaikaistyöttömille valmennustaloilla -> toteutusvaihe
- Länsimäen yläkoulun pihan varustaminen -> suunnitteluvaihe (toteutus kesällä 2021)
- Mikkolan koulun pihan (Lyyra) kunnostaminen -> suunnitteluvaihe (toteutus kesällä 2021)

Lasten ja perheiden hyvinvointi

- Varhaiskasvatuksen kuraattorit (4) -> toteutusvaihe
- Hakunilan lasten ja perheiden yhteisötila -> toteutusvaihe
- Kesäruokailu -> toteutusvaihe
- Lapsiperheiden kotipalvelu -> toteutusvaihe
- Moniku-Mallin luominen Vantaalle -> toteutusvaihe
- Suun terveydenhuolto asukastapahtumissa -> toteutusvaihe
- Avointen kohtaamispaikkojen alakoululaisten iltapäivätoiminnan kehittäminen -> toteutusvaihe
- Erityisesti pojille kohdennettua sukupuolisensitiivistä sosiaalista nuorisotyötä Korso-Koivukylä alueella -> toteutuu STEA rahoitteisena hankkeena.

Yhteisöllisyyden ja turvallisuuden vahvistaminen

- Meidän Hakunila ja Meidän Martsari-osallistuvan budjetoinnin toteutus -> [toteutusvaihe](#)
- Osallisuuskoordinaattorin työpanos -> [toteutusvaihe](#)
- Osallistuvan budjetoinnin-prosessit Havukoski, Länsimäki ja Mikkola -> [toteutusvaihe](#)
- Koivutorin kunnostus -> [suunnitteluvaihe](#) (toteutus heinä-syyskussa)
- Koivutorin katukuva viihtyisäksi ja valoisaksi kollektiivisen lasten valokuvateoksen avulla -> [suunnitteluvaihe](#) (toteutus syksyllä 2021)
- Mikkolan asukastila ja yhteisötyöntekijän työpanos -> [toteutusvaihe](#)
- Tukipalvelut rikosasioissa/Rikosuhripäivystys RIKU ry -> [toteutusvaihe](#)
- "Kohtaamisia", etsivän vanhustyön projekti -> [toteutusvaihe](#)

Vaikuttavuustarinat

- Varian erityisnuorisotyö
- Varhaiskasvatuksen kuraattorit
- Hakunilan lasten ja perheiden yhteisötaalo

MUTKAINEN TIE AMMATTIIN

Erityisnuorisotyö Variassa

Jukkis oli käynyt koulua kuukauden, kun hän ajautui tappeluun. Opiskelun alku jännitti eikä paikkaa porukassa löytynyt.

Tappelusta seurasi kirjallinen varoitus, joka annettiin monialaisessa palaverissa. Palaveriin osallistui myös oppilaitosnuorisotyöntekijä, joka oli tutustunut Jukkikseen ryhmätyksessä ja käytävillä.

Palaverissa huoltaja toi esille huolen pojan levottomasta käytöksestä ja mahdollisesta ADHD:stä. Oppilaitosnuorisotyöntekijän kanssa Jukkis kävi tapaamassa terveydenhoitajaa ja psykologia.

Erityisnuorisotyöntekijälle hän kertoi polttavansa vapaa-aikana kannabista. Jotta ADHD voitaisiin diagnosoida olisi pojan oltava puolen vuoden ajan polttamatta. Jukkis tapasi oppilaitosnuorisotyöntekijää tämän jälkeen viikottain.

Jukkiksella alkoi tulla runsaasti poissaoloja. Hän vietti paljon aikaa kavereiden kanssa ostarilla. Kuvioihin tuli rötöstelyjä ja pahoinpitelyjä. Huoltajien huoli kasvoi ja he ottivat yhteyttä oppilaitosnuorisotyöntekijään.

Erityisnuorisotyöntekijä oli yhteydessä alueelliseen nuorisotyöhön, jossa Jukkis otettiin mukaan nuorisotilan nyrkkeilykerhoon.

Jukkis tarvitsi apua harjoittelupaikan etsinnässä. Myös ensimmäinen päivä harjoittelussa jännitti. Oppilaitosnuorisotyöntekijän ja Jukkiksen yhteydenpito jatkui koko harjoittelun ajan.

Jukkis valmistui koulusta ajallaan. Vastuuopettaja, oppilaitosnuorisotyöntekijä ja Jukkis joivat pullakahvit todistuksen saannin kunniaksi.

VARHAISELLA TUELLA TOIMIVAMPAAN ARKEEN

Varhaiskasvatuksen kuraattorit

5-vuotias Daniel ei haluaisi mennä aamuisin päiväkotiin, koska hänellä ei ole siellä kavereita. Danielilla tulee helposti riitoja muiden lasten kanssa.

Kotona vanhemmilla arki ei tunnu sujuvan Danielin kanssa. Väsymyksen takia pinna palaa herkästi ja ruutu aika tuo kaivatun hengähdystauon.

Päiväkodin opettaja on huolissaan Danielin käytöksestä ja perheen tilanteesta. Hän kutsuu kuraattorin ja työparin tapaamiseen perheen kanssa.

Kuraattori tapaa työparinsa kanssa vanhempia ja välillä myös koko perhettä. Vanhemmat saavat tukea ja uusia ajatuksia mm. positiivisesta kasvatuksesta. Vanhemmat ottavat käyttöön tarrataulukon Danielin hyvän käytöksen vahvistamiseksi.

"Hyödyllistä on ollut konkreettiset neuvot, ulkopuolisen ammattilaisen näkemys ryhmää kuormittaneista tekijöistä ja niihin tarjotut ratkaisuehdotukset."

Päiväkodin työntekijä

Kuraattori etsii varhaiskasvatuksen työntekijöiden kanssa ratkaisuja Danielin tukemiseksi päiväkodin arjessa. Päiväkotiryhmässä toteutetaan lasten tunne- ja kaveritaitoja tukeva ryhmä.

Daniel on saanut kavereita ja menee usein hyvällä mielellä päiväkotiin. Kotona tehdään enemmän asioita yhdessä ja riitoja on vähemmän. Vanhemmat jaksavat paremmin ja kokevat saaneensa vahvistusta vanhemmuuteensa.

"Kotona on mennyt todella kivasti, kun olen pohtinut etukäteen tilanteita, jotka kuormittavat lasta tai minua, ja mitä asioita voisi eri tilanteissa kokeilla"

Vanhempi

ROHKEAN YKSINÄISEN ÄIDIN MATKA

Hakunilan lasten ja perheiden yhteisöalo

Olen vasta muuttanut Suomeen, ja päivisin olen kotona pienen lapseni Ayan kanssa. Vanhemmat lapseni ovat koulussa ja mieheni opiskelee. Koen oloni usein yksinäiseksi.

Neuvolassa vieraillessani kohtasin Yhteisöaloron, joka kutsui kahville.

Yhteisöaloralla tapasin äitejä, jotka puhuvat omaa äidinkieltäni. Sain jutella heidän kanssaan siitä, kuinka raskasta on, että en pysty auttamaan lapsiani koulutehtävissä. Äidit pysyivät paikalle yhteisöaloron.

Pääsin toivomaani Yhteisöaloron suomen kielen ryhmään, jossa on myös lastenhoito.

Täällähän kaikki näyttää hyvältä.

Eräänä päivänä ollessani talolla nuorimman lapseni Ayan kanssa tapasin hammashoitajan. Keskustelimme, ja hän teki samalla tarkastuksen Ayalle.

En tiennyt miten monenlaista toimintaa talolla on. Nyt tiedän mistä saan apua kun tarvetta on. Olen vahvistunut äitinä ja oppinut reagoimaan myös koululta tuleviin viesteihin.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma jatkuu vuonna 2022

”Hyväksi havaittua toimintamallia halutaan jatkaa”

Myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa on toteutettu monipuolisesti ja yhteistyössä asukkaiden kanssa. Toimenpiteet ovat vaihdelleet kesäruokailusta kaupunginosien viihtyisyyden parantamiseen sekä rekrytointeihin: esimerkiksi varhaiskasvatukseen, peruskouluihin ja toisen asteen opetukseen on palkattu lisää ammattilaisia tukea kaipaavien lasten ja nuorten avuksi. On tärkeää, että jatkuvasti huolehdimme koko Vantaan myönteisestä kehityksestä, Ritva Viljanen kertoo

- Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma on kehittämisohjelma - kokeilemme ja kehitämme toimenpiteitä. Toiset ovat toimivampia kuin toiset!
- Työ vaatii kärsivällisyyttä, sillä tulokset saattavat näkyä vasta vuosien päästä
- Segregaation ehkäisemiseksi on välttämätöntä investoida ihmisiin – hyvinvointiin, koulutukseen ja työmahdollisuuksiin
- Asukkaiden ja alueiden välisten erojen kasvu ei ole pysähtynyt ja myös koronatilanne on vaikuttanut eriytymiskehitykseen.
- Pandemia ei ole tasapuolinen! Lasten, nuorten ja perheiden tuen tarve on lisääntynyt. Erityisen vaikea tilanne on niillä lapsilla ja nuorilla, jotka ovat jo ennestään haavoittuvassa asemassa.
- Vantaalla on tarve jatkuville toimenpiteille asukkaiden ja alueiden hyvinvointierojen kaventamiseksi myös tulevana vuosina

Onnistumiset (rakenteelliset ratkaisut)

- Yhteinen ymmärrys haasteesta ja ratkaisuista on rakentunut ohjelman edetessä -> reagoimme ajassa oleviin haasteisiin ja ilmiöihin ketterästi, useamman toimi- ja palvelualueen yhteistyönä
- Alueellisen eriytymisen ehkäisy ei ole projekti, vaan kyse on pitkäjänteisestä, jokapäiväisestä työstä
- Verkostomainen, poikkihallinnollinen organisaatio- ja johtamisrakenne
- Vahva strategiyhteys -> työn kärki nousee valtuustokauden strategiasta
- Yhteiset tietopohjan ja tilannekuvan vahvistuminen – ymmärrys siirtyy osaksi toimialojen perustyötä!
- Yhteistoiminnan kulttuuri – Systemiset ja kompleksiset haasteet edellyttävät poikkihallinnollista työtä yli organisaatorajojen (yhteinen työ vrt. yhteistyö)
- Tiedolla johtaminen, yhteensovittava johtaminen
- Vahva alueellinen lähestymistapa, alueiden erityispiirteiden huomioiminen (mm. alueellisille vahvuuksille rakentuva kehittämistyö)
- Alueellista tietopohjaa vahvistamassa alueryhmätyö (kaupunki, järjestöt, seurakunnat + muut alueelliset toimijat)
- Vahva kytkös HYTE-työhön
- Kumppanuudet!
- Ohjelmatyö saanut runsaasti positiivista huomiota ja nostettu esiin esimerkkinä sosiaalisesti kestävästä ja laaja-alaisesta hyvinvointityöstä ja kaupunkikehittämisestä.
- Ilmiölähtöinen työskentely ja budjetointi (mm. ylisektoriset haasteet)
- Tietyt segregatioon liittyvät erityiskysymykset kohdentuvat aivan erityisesti metropolialueelle ja niiden ratkaisemiseksi olisi tärkeää tiivistää yhteistä tietopohjaa, tilannekuvaa ja miettiä yhteisiä ratkaisuvaihtoehtoja -> Tässä työssä Vantaa tiiviisti mukana!

Kiitos!

Piia Sauranen
Erityisasiantuntija
Kaupunkikulttuuri, Vantaan kaupunki
piia.sauranen@vantaa.fi
p. 040 162 6934

